

Firmaların hepsinin birbirine özdeş olduğunun varsayıldığı, serbest rekabet modellerinde, belli bir sektörde faaliyet gösterecek firma sayısı saptanabilir. Diyelim ki böyle bir sektörde, mevcut koşullarda 40 firma faal durumdadır; ancak, doğal bir şoktan dolayı beş altı yıllığına 41 firmanın faal olması mümkün olacaktır. Bu da yeni bir firmanın sektöre girmesine neden olabilir. Yeni firma -hadi buna 41. firma densin- sektöre girmiştir ve aradan zaman geçmiştir ve sektörde eskisi gibi 40 firmaya yer olduğu zaman gelip çatmıştır. Bir firmanın sektörü terk etmesi gerekir. Hangi firmanın sektörü terk edeceği saptanamaz.

Hangi firmanın sektörü terk edeceği bilinmiyorsa, yani 1. firma sektörü terk edecek mi etmeyecek mi bilinmiyorsa, 2. firma sektörü terk edecek mi etmeyecek mi bilinmiyorsa, ..., 41. firma sektörü terk edecek mi etmeyecek mi bilinmiyorsa, özetle her firma için sektörü terk edip etmeyeceği belirsizse, tüme varımla, sektörü bir ya da birkaç firmanın terk edip etmeyeceği belirsizdir sonucuna varan biri bir mantık hatası yapmış olmaz. Saptanamazlık mantıklı biçimde işlendiğinde saptanabileceğinin de saptanamaz olduğunun çıkarsanmasına varacak tarzda yayılabilir.

Firmalar sanki sektörlerle aitmiş gibi düşünüldüğünde koşullar değişince hangi firmanın sektörü terk edeceği sorusu, akla hangi firmanın sektöre ait olmadığı sorusu olarak gelir ve hiçbir firmanın hiçbir sektöre ait olmadığı, firmaların ve sektörlerin ayrı ayrı düşünülmesi gerektiği anlaşılabilir. Firmaların sektörel olduğu fikri ile saptanamazlığın yayılması birleştirildiğinde söz söylenemez gibi olur ki bu saptanamazlığın reddedilmesinin nedeni olarak gösterilir: "Saptanamazlık söz konusuysa hiçbir şey söylenemez, ancak saptanamazlığın bulunmadığı varsayılarak birşeyler söylenmeye başlanabilir!"

Şurası açık ki, saptanamazlık, sektörün -firmaların yapı taşı olduğu- bir yapı olarak çözümlenmesinin mükemmel olmadığını ortaya serer. Ancak saptanamazlık sorun değildir, düşünmeyi ve sözü imkansızlaştırır. Sorun olan yetersizliği, temelsizliği mükemmellik olarak dayatmaktır. Örneğin, mantık yetersizdir ve firmaların sektörle, sektörün firmalarla kavranması temelsizdir.

Türkali Mah., Beşiktaş